

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 9P/202/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3514210092
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Pavlovičová
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2015:3514210092.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom sudkyňou JUDr. Lenkou Pavlovičovou vo veci starostlivosti súdu o mal. K. K., Z.. L. XX.XX.XXXX, zastúpenú v konaní opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, dieťa rodičov matky F.. M. K., B. B. XX, zast. JUDr. Ing. Vierou Kolačanskou, advokátkou v Trenčíne, Nám. Sv. Anny 7269/20A, a otca P. K., B. A. XXX, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrej Jaroš, spol. s r.o., so sídlom Trenčín, Námestie Sv. Anny 361/20, o návrhu otca na zvýšenie výživného a o návrhu matky na zmenu zverenia takto

rozhodol:

I. Súd návrh otca na zvýšenie výživného zamietá.

II. Maloletá K. K., Z.. L. XX.XX.XXXX, sa zveruje do osobnej starostlivosti matky; zastupovať a spravovať majetok maloletej v bežných veciach budú obaja rodičia.

III. Otec maloletej je povinný prispievať na výživu maloletej mesačne sumou XXX,-Eur, a to vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred k rukám matky maloletej počnúc dňom 21.03.2015.

IV. Nedoplatok na zročnom výživnom za dobu od 21.03.2015 do 09.04.2015 v celkovej sume XX,XX Eur je otec maloletej povinný zaplatiť do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozsudku.

V. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Otec maloletej sa podaným návrhom domáha, aby súd zvýšil vyživovaciu povinnosť matky voči maloletej na sumu XXX,-Eur s účinnosťou od 01.09.2014. Uviedol, že maloletá nastúpila od 01.09.2014 do bilingválneho gymnázia, podstatne sa zvýšili náklady na jej štúdium, keďže navštevuje jazykovú triedu. Bolo potrebné zakúpiť učebnice angličtiny, do školy dochádza. Zvýšili sa výdavky na ošatenie, hygienické potreby, telefón. Otcovi maloletej pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k synovi T..

Matka maloletej požiadala o zverenie maloletej buď do striedavej starostlivosti rodičov alebo do jej osobnej starostlivosti. Uviedla, že maloletá trávi väčšinu času u nej, nerozumie si s otcom a jeho partnerkou. V jeseni 2014 trávila u matky každý víkend, postupne začala u matky bývať viac. V novembri bola počas choroby u matky, rovnako trávila u matky celé zimné prázdniny. Od januára 2015 je u matky 5 až 6 dní v týždni. Občas ide k otcovi pomôcť s koňmi. Matka jej tak zabezpečuje všetku starostlivosť, stravu, lieky, pravidelne jej kupuje oblečenie, obuv, vozí maloletú do školy. Dcére prispela aj na pobyt vo Veľkej Británii sumou XX,-Eur. Maloletá sa zhoršila v škole, máva zlé známky, ku štúdiu potrebuje počítač, ktorý však u otca nemá k dispozícii.

Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 15.05.2014 č.k. 9P/33/2014-42 bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti otca, ktorý ju mal zastupovať a spravovať jej majetok. Matka sa zaviazala prispievať na jej výživu sumou XX,-Eur mesačne od 15.05.2014.

Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 3, 4, 5 Zákona o rodine rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

Podľa § 62 ods. 1 až 6 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

Podľa § 65 ods. 1, 2 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

Podľa § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Súd sa v danom prípade zaoberal najskôr otázkou súčasnej starostlivosti o maloletú, teda otázkou, kto poskytuje maloletej osobnú starostlivosť. Z výsluchu rodičov maloletej jednoznačne vyplýva, že došlo k

zmene pomerov, keď maloletá začala viac času tráviť u matky ako u otca. S otcom si prestala rozumieť, nerozumie si ani s jeho priateľkou. K takejto zmene došlo pravdepodobne v súvislosti s vekom maloletej. Otec maloletej sa snažil urobiť pre maloletú maximum (každý deň dochádzal do práce napriek značnej vzdialenosti, viedol ju k pracovným návykom, zodpovednosti), vyžadoval od nej plnenie povinností, dodržiavanie pravidiel, čo dcéra zrejme príliš neakceptovala. Nepochybne k tejto situácii prispelo i narodenie dieťaťa v rodine otca, i keď podľa vyjadrenia otca maloletej toto príčinou zmeneného správania dcéry nebolo. Je nepochybné, že dieťa vo veku maloletej sa snaží presadiť, pôsobiť dospelo a ťažko znáša príkazy. U matky maloletej bola zrejme situácia z pohľadu maloletej priaznivejšia, keďže matka maloletej trávi viac času v práci, nakoľko živí rodinu sama. Domov chodí skôr v podvečerných hodinách (okolo 18,00 hod. až 19,00 hod.), takže maloletá mohla tráviť poobedia podľa vlastných predstáv. Určitá miera voľnosti tak nepochybne prispela k zmene postoja maloletej. Nepochybné však je i to, že matka má záujem starať sa o dcéru, pomôcť jej, starala sa o ňu v čase jej choroby, zaujíma sa o jej školské úlohy.

Je zrejmé, že obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o maloletú, sú schopní ju riadne zabezpečiť, avšak ich komunikácia ohľadne maloletej nie je dostatočná. Mali by zaujať jednotný postoj k výchove maloletej, zaviesť jednotné a presné pravidlá pre maloletú, aby táto nemala možnosť lavírovať medzi oboma rodičmi a prechádzať od jedného rodiča k druhému podľa toho, ako jej to aktuálne vyhovuje. Za situácie, keď maloletá viac vyhľadáva domácnosť matky je však veľmi ťažké maloletú nútiť žiť u otca. Otec je proti striedavej starostlivosti práve z dôvodu, že s matkou maloletej nie sú schopní riadne komunikovať, čo je samozrejme prekážkou riadneho výkonu takejto starostlivosti. Súd preto maloletú zveril do osobnej starostlivosti matky. Je však na oboch rodičoch, aby v záujme svojej dcéry začali spolu komunikovať a pubertálne obdobie svojej dcéry úspešne zvládli. Na strane matky súd zdôrazňuje, že by malo dôjsť k úprave jej pracovného času, aby poobedia mohla tráviť aspoň čiastočne s dcérou a mohla tak usmerňovať jej celkový vývoj. Je samozrejmé, že dieťa v takomto veku potrebuje a priamo i vyhľadáva viac rovesníkov ako rodičov, avšak vhodným spôsobom je rodič aj v tomto období schopný vývoj svojho dieťaťa usmerňovať. Na to je však potrebné, aby s dieťaťom trávil voľný čas.

Pokiaľ ide o vyživovaciu povinnosť rodičov, je potrebné konštatovať, a napokon sa na tom zhodli i obaja rodičia, že prevažnú časť starostlivosti o maloletú zabezpečuje matka od 21.03.2015, preto súd ako počiatok určenia výživného zo strany otca určil tento dátum. Otec maloletej požadoval výživné zvýšiť od 01.09.2014, návrh na súd podal 05.11.2014. Podľa názoru súdu nepreukázal žiadne dôvody hodné osobitého zreteľa, na základe ktorých by súd spätne, teda i za obdobie pred podaním návrhu zvýšil výživné. Samotná skutočnosť, že nemohol predpokladať, aké vysoké náklady bude mať na dcéru ešte nie je dôvodom hodným osobitného zreteľa. Súd preto zvažoval zvýšenie výživného až odo dňa podania návrhu na súd do 21.03.2015. Je zrejmé, že v tomto období matka zabezpečovala už časť starostlivosti o maloletú, trávila s ňou skoro polovicu celkového času, a to minimálne od januára 2015. Avšak aj v predchádzajúcom období (november a december 2014) trávila dcéra u nej veľa času. Otec maloletej uviedol, že od septembra 2014 trávila dcéra u matky víkendy, bývala u nej aj dvakrát do týždňa, keďže sa jej od matky lepšie dochádzalo do školy. Je zrejmé, že matka sa tak i nad rámec určeného výživného podieľala na výžive maloletej. Prispela napríklad na pobyt maloletej vo Veľkej Británii sumou 80,-Eur, kupovala maloletej oblečenie, lieky, v určitom období vozila dcéru do školy. Zabezpečovala jej stravovanie v období, keď bola u nej. Maloletá napríklad nechodila v škole na obedy, matka jej pripravovala do školy desiatu. V decembri napríklad maloletá trávila väčšinu času u matky, keď bola u nej najskôr dva týždne počas choroby a následne i cez zimné prázdniny. Z tohto dôvodu súd nemohol návrhu otca na zvýšenie výživného vyhovieť.

Súd od 21.03.2015 určil následne vyživovaciu povinnosť otca k maloletej.

Maloletá navštevuje strednú školu, do školy dochádza, má určité zvýšené výdavky na kúpu učebníc, inak má náklady primerané veku.

Matka maloletej podniká, jej príjmy podľa daňového priznania boli v roku 2014 vo výške XX.XXX,XX Eur, výdavky vo výške XX.XXX,XX Eur. Tieto pozostávajú z nákladov vo výške XX,-Eur ako poisťka na auto, XXX,-Eur na benzín, XX,-Eur na školenia, XXX,-Eur platí leasing, XXX,-Eur kancelária, XXX,-Eur sociálne odvody, XX,-Eur zdravotné poistenie. Reálne má čistý príjem podľa vlastného vyjadrenia vo výške XXX,- až XXX,Eur mesačne, z čoho platí XXX,-Eur hypotekárny úver, ktorým vyplácala otcu maloletej z domu. Má ešte vyživovaciu povinnosť k synovi Oliverovi, ktorý žije s ňou v spoločnej

domácnosti, navštevuje denné štúdium, má príjem z brigády vo výške XX,- až XXX,-Eur týždenne. Z tohto príjmu matke nepravidelne niečo prispeje.

Otec maloletej dosahuje čistý mesačný príjem vo výške XXX,-Eur za posledných 14 mesiacov, má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k synovi Oliverovi v sume XXX,-Eur mesačne, ktorú si od januára 2015 neplní, a k synovi T. K., nar. dňa XX.XX.XXXX. Žije v spoločnej domácnosti so synom T. a priateľkou F. V., ktorá je poberateľkou rodičovského príspevku vo výške XXX,-Eur. Má zvýšené výdavky v súvislosti s dochádzkou do práce, čo predstavuje denne sumu minimálne XX,-Eur, t.j. mesačne vo výške cca XXX,-Eur.

Súd pri určení výživného vychádzal zo zásady rovnakej životnej úrovne všetkých členov rodiny. Je potrebné konštatovať, že rodičia sú schopní v plnej miere uspokojovať potreby maloletej a zabezpečiť jej všetko nevyhnutné. Ak zohľadníme, že H. je už plnoletý a dosahuje príjem vo výške XXX,- T. XXX,-Eur mesačne, je schopný už svoje potreby uspokojovať i sám, ak zohľadníme, že mu matka bez nároku na finančnú kompenzáciu poskytuje ubytovanie. Matka tak zo svojho príjmu vyživuje predovšetkým seba a dcéru. Je zrejmé, že pomery na strane otca sú o niečo horšie, keďže matka jeho ďalšieho dieťaťa poberá iba rodičovský príspevok. Je však potrebné konštatovať, že nároky na výživu stredoškolského dieťaťa sú nepomerne vyššie ako nároky na výživu dieťaťa vo veku mal. T.. Podľa názoru súdu je otec schopný zo svojho príjmu poskytnúť na výživu svojej dcéry minimálne sumu XXX,-Eur tak, aby nebola žiadnym spôsobom ohrozená starostlivosť o jeho ďalšie dieťa. Súd zohľadnil aj tú skutočnosť, že otec na výživu syna Olivera už neprispieva, keďže tento je čiastočne schopný živiť sa aj sám.

Ako súd už konštatoval, počiatok tejto vyživovacej povinnosti súd určil od 21.03.2015, kedy maloletá je už iba u matky. Vznikol tak nedoplatok na výživnom za obdobie od 21.03.2015 do 09.04.2015 v celkovej výške 39,03 Eur (11 dní marca). Súd určil povinnosť otca zaplatiť tento nedoplatok do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozsudku.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 146 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd do Trenčína. V odvolaní sa má uviesť, kto ho podáva, ktorému súdu je určené, ktorej veci sa týka a čo sa odvolaním sleduje, odvolanie musí byť podpísané a datované. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak odvolateľ nepredloží odvolanie v potrebnom počte rovnopisov a s prílohami, súd vyhotoví kópie na jeho trovy. Je potrebné najmä uviesť, proti ktorému rozhodnutiu odvolanie smeruje (dátum vydania rozhodnutia a spisová značka), v čom sa vidí nesprávnosť rozhodnutia alebo postupu súdu a čoho sa odvolateľ domáha. Ak sa účastníci konania práva podať odvolanie výslovne vzdali, toto právo im už nepatrí.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím plnená dobrovoľne, možno sa jej plnenia domáhať v exekúcii.